

Engagement FORUM

Ergens rond 1995 bivakkeerden studenten van de Wageningse opleidingen Landschapsarchitectuur en Landinrichtingswetenschappen voor voormalig ziekenhuis “de Hucht” om te protesteren tegen het tekort aan afstudeerplekken. Op dit moment ondervindt de Hucht een grote leegverhuizing, omdat Wageningen Universiteit haar leerstoelgroepen en opleidingen dwingt te verhuizen naar het nieuwe campusterrein, “de Born”, net buiten de stad. De laatste maanden wordt door studenten en docenten uitbundig afscheid genomen van dit gebouw; het engagement is nog steeds niet verdwenen. Daarbij worden nostalgische woorden niet geschuwd. Het bestuur van Wageningen Universiteit kan niet wachten tot de nieuwe gebouwen in gebruik worden genomen, maar de bewoners van de Hucht klagen steen en been.

Het ligt in de aard van de mens – kennelijk – om te protesteren tegen verandering, maar evenzovaak is er sprake van weerstand tegen de bestaande situatie. Kortom, het deugt bijna nooit; het kan altijd beter, maar het wordt altijd slechter. De redactie van TOPOS is nuchter, maar soms ook geëngageerd. Dit merken we soms op redactievergaderingen, wanneer we tot nieuwe ideeën komen en gevestigde ideeën bediscussiëren. En juist omdat we nooit tot één standpunt kunnen komen, vroeg TOPOS verschillende redactieleden: “Waarop richt zich jouw engagement?”

Door Joren Jacobs en Henk-Jan Kooij

Stijn Heukels

Student MSc Spatial Planning

Bij engagement denk ik al snel aan de jaren '70 van de vorige eeuw; de tijd dat jonge mensen op de barricade stonden voor een rechtvaardige wereld. Op de barricade staan doe ik liever niet en eigenlijk alleen als er weinig uitzicht op een diplomatieke oplossing is.

Hoewel ik zeer geëngageerd ben voor de publieke zaak, het onderwijs, de studenten koor- en orkestvereniging, ontbreekt het engagement voor mijn wetenschappelijke activiteiten vaak. Ja, op een abstract niveau ben ik misschien geëngageerd omdat kennis een voorwaarde lijkt om iets voor de maatschappij te kunnen betekenen. In die filosofie blijft wetenschap een middel, inhoudelijk engagement is niet aan de orde. Dat is ook logisch: engagement is sterk verbonden met normen en waarden, en hoewel we het in ons vakgebied vaak over de normen en waarden van anderen hebben, is er weinig ruimte voor die van onszelf. Als we de wetenschap niet definitief van haar ziel willen ontdoen, zou het goed zijn om na te denken over onze eigen wetenschappelijke drijfveren. Ik denk dat die drijfveren breed maatschappelijk verankerd zouden moeten zijn omdat we werken in opdracht van die maatschappij. Wetenschap is in mijn optiek daarom niet iets dat je alleen voor jezelf zou moeten beoefenen, maar meer iets om voor anderen te doen en om anderen te helpen.

Marieke de Keijzer

Student MSc Landscape Architecture

Van huis naar de Hucht, een lijn, hooguit een kilometer. Stoep, asfalt, stoep, klinkers van de Hoogstraat, stoep, asfalt, stoep. Point, line, node, line, node, line, point. Hunderwasser schreef eens dat de lijn die je met je voeten trekt de mooiste lijn is die je kunt maken. Omdat de lijn die je met je voeten trekt, meer dan welke lijn je ooit op papier zult trekken ook, het recht heeft te zijn zoals hij is. De lijn van huis naar de Hucht. Hoe vaak heb ik deze getrokken? Heen en terug, heen en terug. Alle lijnen over elkaar vormen een dikke streep. En dan het lijnenspel dat ik gecreëerd heb binnen in de Hucht. Dat moet ondertussen een dikke klodder inkt zijn! Alle landschapsarchitecten en planners creëren met hun voeten natuurlijk een enorme hoeveelheid aan lijnen. Binnen Wageningen, maar ook op terreinbezoek, tijdens excursies of de buitenlandse reis. Een intrigerend lijnencomplex, waarvan het lijntje naar de Born, als het al bestaat, nog dun en eenzaam is. De hang naar de vette streep blijft altijd bestaan, met aan het einde een grote klodder: de Hucht!

Adam Hofland

Student MSc Landscape Architecture

Als landinrichter sta je tussen de gebruiker en het landschap in. Dat moge dit nummer van TOPOS duidelijk maken. Deze positie uit zich in allerlei processen en vormen, maar dat deze aanwezig is, staat buiten kijf. De gebruiker stelt eisen aan zijn omgeving die met de maatschappij meeverandert. En hij of zij interpreteert het landschap vanuit zijn of haar diep gefundeerde culturele basis. Om die eisen en interpretatie te kunnen begrijpen, te sturen en te bewerken, kun je niet anders dan zelf betrokken zijn bij maatschappelijke en culturele ontwikkelingen. Je kunt immers ook geen band begeleiden met je oren dicht.

Tot nu toe zeg ik weinig nieuws, hoop ik. Maar naast dit beroepsmatige engagement is er misschien ook nog het net zo belangrijke "academische engagement". De maatschappij investeert in ons door ons ruim te voorzien: elke maand ontvangen wij een toelage, we lenen tegen zeer gunstige tarieven, worden voorzien van een nauwelijks beperkende reiskaart, enzovoort. Al deze gunstigheden kunnen we terugbetalen door onze duur vergaarde kennis in te zetten voor maatschappelijke problemen.

Het engagement is dus een verantwoordelijkheid: in welke vorm je deze neemt is een ander verhaal.

Henk-Jan Kooij

Afgestudeerd MSc Spatial Planning

Engagement, als je het erover hebt dan denk je soms dat je het over iets ouds uit de jaren zeventig hebt. Tegenwoordig gaat toch alles om geld en hebben we toch geen invloed op wat er besloten wordt?! Iedereen lijkt het erover eens dat we ons niet druk meer hoeven te maken om dingen die in onze omgeving veranderen, omdat het domweg geen nut heeft. Toch is het zo dat het barst van het engagement overall om ons heen. Net als beroepsvergaderders en beroeps-politici zijn er prof-geëngageerden, met als bekendste voorbeeld de cabaretier Theo Maassen. Iedereen denkt dezelfde dingen als hij, maakt zich om dezelfde dingen druk, maar hij zegt het. Grappig aan de ene kant, maar ook erg jammer aan de andere kant dat zo velen zich wentelen in een soort nep-tevredenheid met het idee dat alles eigenlijk best wel oké is. We moeten oppassen voor deze soort gelatenheid die ervoor zorgt dat iedereen maar voor ons kan beslissen omdat we nooit wat van ons laten horen. Zonder iedereen nu op te willen roepen op de barricaden te gaan staan wil ik de lezer toch voorhouden dat (o cliché!) er toch veel – in de goede zin van het woord – kan veranderen als je zo nu een dan een constructief tegengeluid laat horen.